

ALLIES *Teachers' and Parents' Alliance for Early Violence Prevention in Pre-school*

Tuokio vapaudesta ja vastuusta

Tässä tuokiossa tavoitteena on avata lapsille sitä, mitä tarkoittaa vastuun ottaminen omasta toiminnasta. Vapautta voidaan antaa sen verran kuin lapsi on valmis kantamaan vastuun toiminnastaan.

Lapsiryhmä oli syömässä ruokalassa. Sara ja Tiina olivat saaneet syötyä ennen muita.

- "Hei Tiina, pyydetäänkö opelta, voitaisko me mennä luokkaan jo edeltä jatkamaan sitä kesken jäänyttä askartelua?" sanoi Sara
- "Joo, pyydetään vaan, sanoi Tiina."
- "Opettaja, saadaanko me mennä jatkamaan askartelua luokkaan?" kysyivät Tiina ja Sara
- "Hmm... olette kyllä hienosti kulkeneet jonossa ja malttaneet kävellä ruokalaan ja takaisin kun minä olen mukana. Voisinko luottaa siihen, että noudatatte sääntöjä jos päästän teidät keskenänne?" kysyi opettaja.
- "Kyllä me osataan! , sanoivat Tiina ja Sara yhdestä suusta."
- "No hyvä on. Saatte tilaisuuden näyttää, oletteko valmiita ottamaan itse vastuun toiminnastanne." Saara ja Tiina lähtevät kävelemään kohti luokkaa. Nurkan takana Tiina näkee välitunnille menossa olevan ystävänsä Matin aulan toisella puolen.
- "Hei Matti, pysähdy, minulla on sinulle asiaa!" huutaa Tiina kovaan ääneen ja lähtee juoksemaan Matin luo. Hän kääntyy huikkaamaan Saralle, että hän odottaisi hetken. Samassa kuuluu tömäys, kun Tiina törmää johonkin. Hän törmää toisesta suunnasta tulevaan oppilaaseen, Elmeriin ja molemmat kaatuvat makkelis makkelis maahan. Sara ja Matti tulevat katsomaan miten kävi. Elmerin silmälasit ovat lentäneet maahan ja niiden toinen sanka on ihan vääntynyt. Tiinan polveen sattuu ja häntä itkettää. Sara käy hakemassa opettajan paikalle.
- Opettaja tarkistaa Tiinan polven. Onneksi siinä ei näy kuin pieni mustelma. Elmeri lasit ovatkin sitten isompi juttu. – "Tästä täytyy nyt keskustella Tiina sinun vanhempiesi kanssa, että miten lasit saadaan korjattua. "
- Asian selvittelyn jälkeen opettaja pyytää Tiinan ja Saran keskusteluun.
- "Huomasitteko itse, miksi kävi niin kuin kävi?", opettaja kysyy.
- "Kyllä minä tiedän", sanoo Tiina. "Minä en noudattanut sääntöjä, vaan läksin juoksemaan ja sattui vahinko."
- "Hyvä, että itse huomasit", sanoo opettaja. " Et ollut vielä valmis noudattamaan sääntöjä itse. Säännöt on sovittu meidän jokaisen turvallisuuden takia ja jokaisen kuuluu niitä noudattaa. Ajattelepa, miten liikenteessä kävisi, jos kaikki eivät noudattaisi liikennesääntöjä. Seuraavalla kerralla en voi vielä päästää sinua yksin luokkaan. Sitten voidaan harkita asiaa, kun olet osoittanut olevasi valmis vastuuseen itse."

- ”Kyllä minä ymmärrän ja olen hirveän pahoillani, että näin kävi”, sanoi Tiina. ”Kyllä minä vielä opin!”

--- --- ---

- Milloin sinä olet osannut ottaa vastuuta jostakin?
- oletko ottanut vastuuta jostakin elävästä olennosta? – lemmikki, pikkusisar, kasvi...
- Muistatko tilanteita jolloin joku ei ole osannut ottaa vastuuta?
- miltä tuntui kun sait vapautta etkö pystynytään kantamaan vastuuta siitä?
- Kun kasvaa ja osaa ottaa vastuuta, voi ottaa vastaan myös vapautta. Mitä vapauksia sinä olet joskus saanut?
- oletko joskus saanut päiväkodissa/koulussa aikuiselta jonkun vastuun?
- miten selvisit siitä?

Mietitään yhdessä ja sovitaan jokin asia, missä harjoitellaan vastuun ottamista ja vapauden saamista. Voidaan myös esim. tuoda luokkaan kasvi, komposti tms. mistä opetellaan huolehtimaan.

Esim. itsenäisesti pukeminen ja ulos meno.